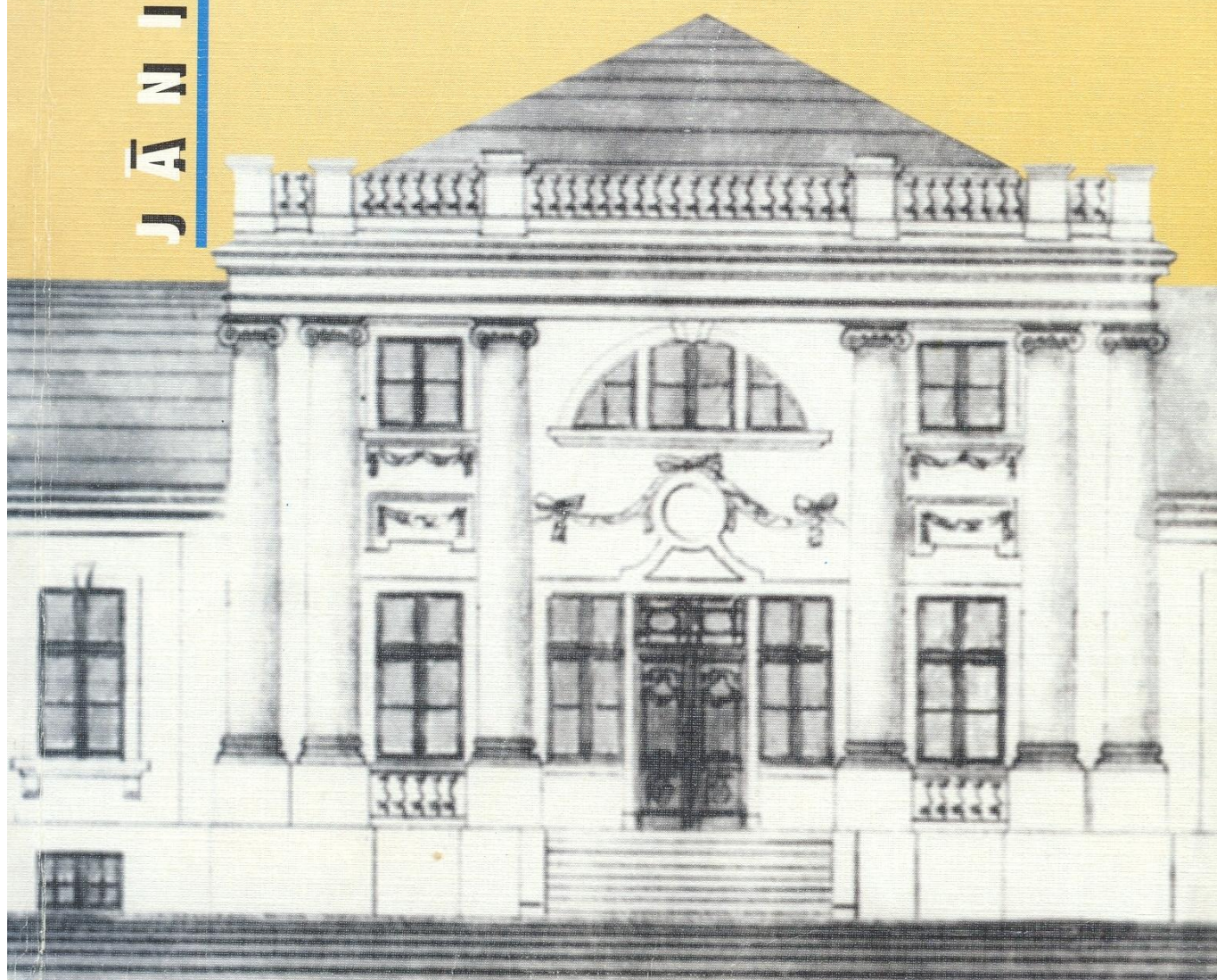

J Ā N I S Z I L G A L V I Š

DAUGAVAS

M U I Ž A S

18. gs. - 20. gs. sākums

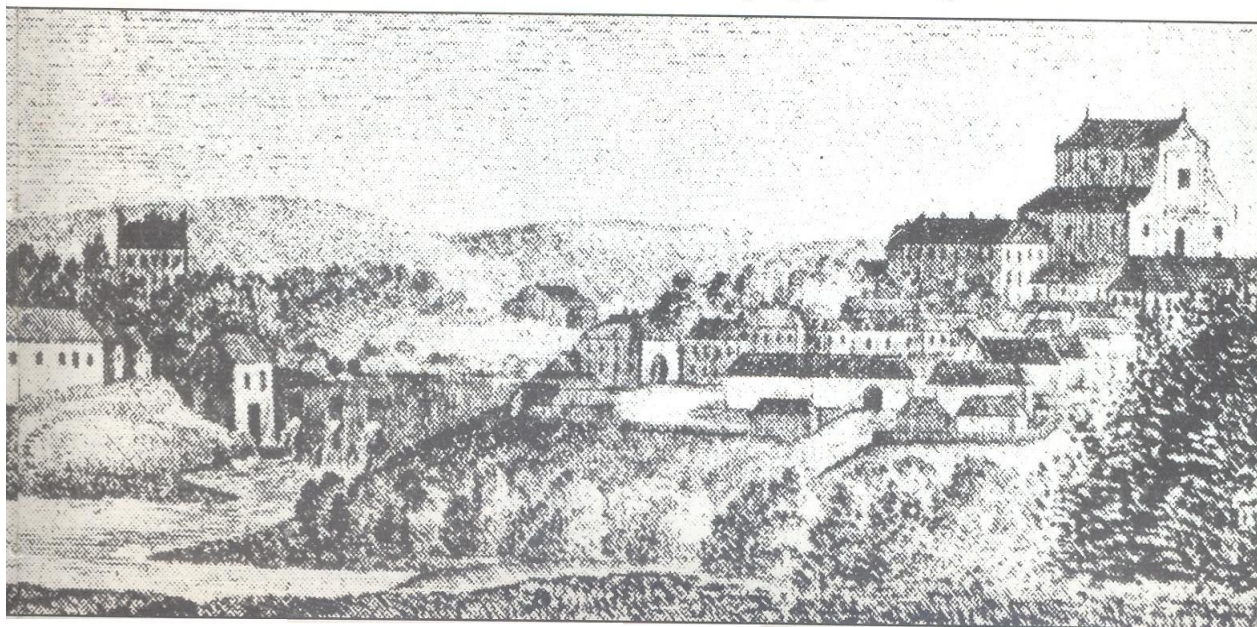

Kas nodomājis aplūkot Latgales novadus Daugavas krastos, nepaies garām Krāslavai - vienai no skaistākajām Latvijas vietām. Lai to pilnībā iepazītu, jāpaceļ pagājušo gadsimtu priekšskats un iztēlē jāuzbur šeit kādreiz bijušais. Ko Krāslavā redzam šobrīd, arī nav maz - senas muižas ēkas, baznīca, krāšņa dabas vide. Un tomēr tā ir tikai daļa no tā, kas bijis. Daudz tika izpostīts kara gados, aizvests svešumā, vēl nesen apsmiets, aizmirsts, nesaprasts.

Krāslavai ir sena un notikumiem bagāta vēsture. Jau 1558. gadā ordeņa mestrs Vilhelms Firstenbergs tur izmitināja savu bruņinieku Engelbertu Plumperu. Vienpadsmit gadus vēlāk Krāslavu mantoja jaunais karaļa Sigismunda Augusta Kurzemes hercogistes kanclers Mihals Brunovs. 1603. gadā karalis Sigismunds III Brunovu dzimtas īpašuma tiesības apstiprināja. 1636. gadā Krāslava kopā ar folverkām tika pārdota Līdīngshauzeniem-Volfiem. 1676. gadā atkal īpašnieks mainās. Šoreiz to iegūst Kossu dzimta,

Krāslavas panorāma.

18.gs. beigų gravūra. No B.Brežģo rokrakstu arhiva

**A. Plātera
pusmuižas
dzīvojamā ēka
Krāslavā**

pamatojoties uz Līdingshauzenu-Volfu izsniegto dāvinājuma aktu Janam un Mariannai Kossām no Prūsijas. Karalis šo dāvinājumu apstiprināja 1681. gadā. 1725. gadā Krāslavas īpašnieki bija Huteni-Čapski. 1729. gadā Jans un Terēze Huteni-Čapski Krāslavu kopā ar Kombuļiem pārdeva Latgales un Daugavpils stārastam grāfam Janam Ludvigam Plāteram (?-1737). Plāteru dzimta valdīja Krāslavā no šī brīža gandrīz divsimts gadu, t. i., līdz Pirmajam pasaules karam. Pēdējā muižas īpašniece bija Marija Plātere, dzim. Plātere, kura muižu mantoja jau divu gadu vecumā. Par viņas aizbildni kļuva tēvocis Jevgēnijs Plāters. Marija divdesmit četru gadu vecumā apprecējās ar attālu radnieku grāfu Gustavu Kristofu Plāteru. Grāfs G. K. Plāters bija veiksmīgs lauksaimnieks. Viņš nopirka divas jaunas muižas - Veclaiceni (ap 1910. gadu) un Lubes muižu pie Valdemārpils (ap 1914. gadu). Grāfs miris Rīgā, 1923. gadā. Marija, viņa sieva, emigrēja uz Spāniju, kur kopā ar vīru bija bieži pavadījusi ziemas mēnešus. Viņa mirusi Madridē 1949. gadā.

Jana Ludviga Plātera laikā Krāslavā bijušas tikai 46 mājas, tomēr pilsētiņa izvērtusies par vienu no vadošajiem kultūras un sabiedriskās dzīves centriem Latgalē. Tās attīstība turpinājās arī dēla Konstantina Ludviga Plātera (1719-1778) laikā. Viņš bija Inflantijas stārasts, Trockas kastelāns un Mscislavas vojevoda. K. L. Plātera uzņēmība Krāslavu drīz vien pārvērtā par amatniecības un rokdarbniecības centru. Viņa celts ir rātsnams tirgū (18. gs. vidus, arh. J. V. Didreištēns). Šo ēku 1875.-1876. gadā attēlojis poļu mākslinieks N. Orda⁷. Rātsnams zīmējumā redzams kopā ar citām laukumā esošajām ēkām - noliktavām, tirgotavām. Rātsnamu vainago mansarda jumts, fasādes rotā barokālas logaiļu apmales, sienas sadala pilastri.

K. L. Plāters uzaicināja amatniekus no Varšavas un Vācijas. Krāslavā sāka gatavot audumus, paklājus, damastu, ieročus, pajūgus, zelta krāsu u. c. Darbojās dzirnavas, alus brūzis, aptieka. No 1755. līdz 1767. gadam Krāslavā celta arī lieliska mūra baznīca pēc arhitekta A. Parako projekta vēlīnā baroka stilā, kura bija paredzēta kā Inflantijas bīskapa katedrāle. Baznīca ir trīsjomu bazilika ar augstu vidusjomu. Šī tipa baznīcām nav torņu. Krāslavas baznīcas fasāde atgādina divus vienu virs otra novietotus portālus. Dievnama arhitektoniski mākslinieciskās kompozīcijas izcelsme meklējama Romas II - Džezu baznīcā. Blakus baznīcai uzcelta arī divstāvu mūra ēka semināram. 1757. gadā te sāka darbu mūki misionāri.

Plāteri no sākuma dzīvoja nelielā koka ēkā ar kārniņu jumtu. To ieskāva liepas, un

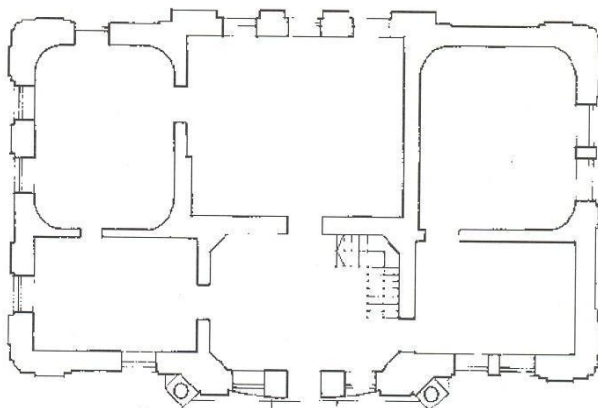
vēlāk šī daļa tika pievienota pils lielajam parkam. Ēka izvietojusies netālu no Krāslaviņas upes, kura šeit veidojusi lielu dīķi. Mājas priekšā atradies puķu dārzs, apjozts ar akmens sētu. Uz pagalmu vedis ceļš caur torņveida vārtiem. Konstantina Ludviga dēla Augusta Hiacinta laikā (1745-1803) vecajā ēkā izvietojās galma teātris.

1759. gadā grāfs K. L. Plāters beidza būvēt jaunu trīsstāvu pili «itāļu manierē» savam dēlam Teofilam, kurš turpmāk arī mitinājies ēkas pirmajā stāvā. Augšējos stāvus aizņēmusi plašā Plāteru bibliotēka, pēc kuras šī pirmā pils ieguvusi savu vēlāko nosaukumu. Ēka celta pēc Dženovas arhitekta A. Parako projekta. Kopā ar viņu strādāja Krāslavas rātsnama autors J. V. Didreištēns.

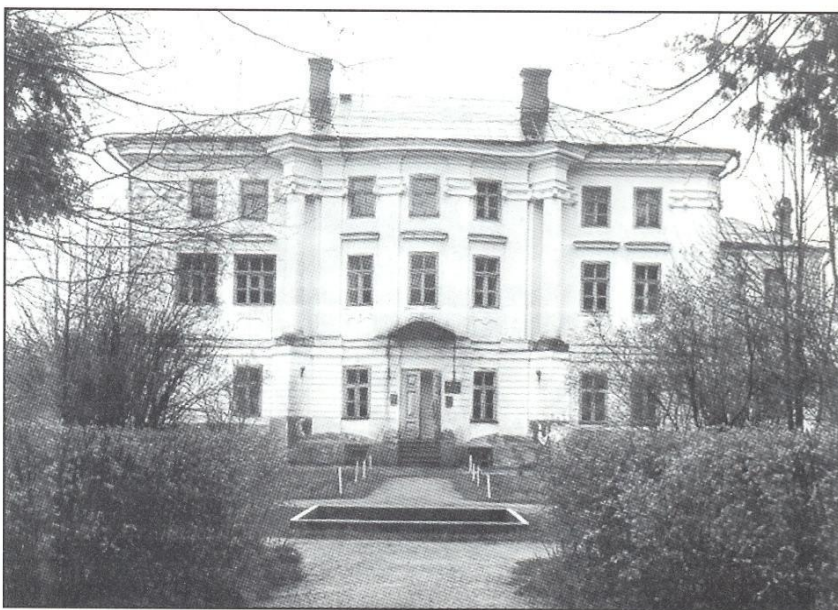
Bibliotēkā atradās apmēram 20 tūkstoši sējumu. No vērtīgākajiem rokrakstiem jāmin K. K. Plātera (1749-1807) sarakstītais 16 sējumu lielais darbs «Poļu karalistes vēsture». Turklāt bibliotēkā atradās arī liels skaits gravīru un senu karšu. No ģimenes arhīva liela daļa jau 19 gs. pārgāja īpašumā citai Plāteru dzimtai, kura to pārdeva. Atlikusī daļa vēlāk tika pārvietota uz jaunās pils bibliotēku un Kombuļu muižu. Līdz 1775. gadam pils bibliotēkas ēkā atradušies Romas gleznotāja F. Kastaldi gleznoti stājdarbi uz audekla - Konstantina Ludviga un viņa sievas Augustes (1724-1788) portreti, kuri vēlāk pārvesti uz baznīcu.

Plāteri visiem spēkiem centās sekot lielākajām un varenākajām Polijas muižnieku dzimtām, ar kurām tos saistīja gan draudzība, gan radniecīgas saites. Krāslava tādēļ tika izraudzīta par Plāteru dzimtas varenību raksturojošu muižu un miestu - ar attīstītu tirdzniecību, amatniecību, izglītību un garīdzniecību. Nākamais Plāteru darbs Krāslavā bija Jaunā pils. Pēc Konstantina Ludviga nāves 1778. gadā celtniecību turpināja viņa dēls Augusts Hiacints, Trockas kasteļāns un Pečoras brigādes pulkvedis. Pils celtniecība uzsākta jau 1765. gadā pēc arhitekta D. Parako projekta. Celtniecība pabeigta 1791. gadā.⁸

Krāslavas muižas vecā pils,
vēlāk bibliotēka

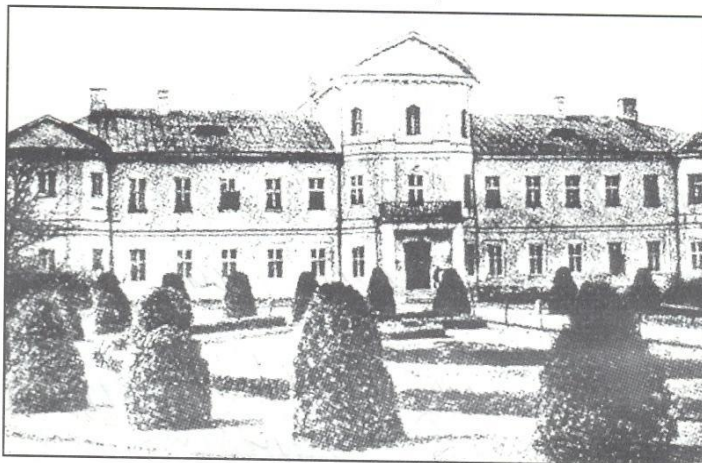

Krāslavas muižas vecā pils
vēlākās bibliotēkas pirmā stāva plāns

Priekšstatu par Krāslavas pils izskatu sniedz N. Ordas 1875.-1876. gada zīmējums «Krāslava, kopskats no upes puses ar Plāteru pili»⁹. Pils divstāvu būvķermeni sedz divslīpju jumts ar nošķeltiem galiem, centrālo rizalītu vainago diadēmas formas frontons, labajā pusē redzama vienkārša piebūve (veranda?). N. Ordas darbā redzamā pils 18. gs. beigās izskatījies citādāka. To sedzis mansarda tipa jumts, arī fasāžu dekoratīvie elementi bijuši nedaudz citādāki. Sākotnēji fasādi noslēdza vienkārša dzega ar dektikuliem, tās apdarē izmantoti joniskā ordera pilastri, sandriki, logu apmales.

Interesanti izsekot Krāslavas muižas pils arhitektūras tāliem un tuviem ietekmju avotiem. Latgales muižu arhitektūrā, piemēram, mansarda jumts nav tipiska parādība, jo nav daudz tādu mūra ēku, kur to varētu izmantot. Toties Varšavā un tās apkaimē nav retums 18. gs. pils ar mansarda jumtiem. Šo ēku fasādēs sastopams arī pusloka vai poligonāls rizalīts. Polijas arhitektūrā šos elementus 18. gs. ieviesa sakšu baroka arhitekti. Kā piemērs jāmin J. Z. Deibela projektētās Ščekocinas (Varšavā) un Bjalistokas Viesu pils. Acīmredzot Krāslavas pils arhitektam licies saistošs itāļu tipa plānojuma

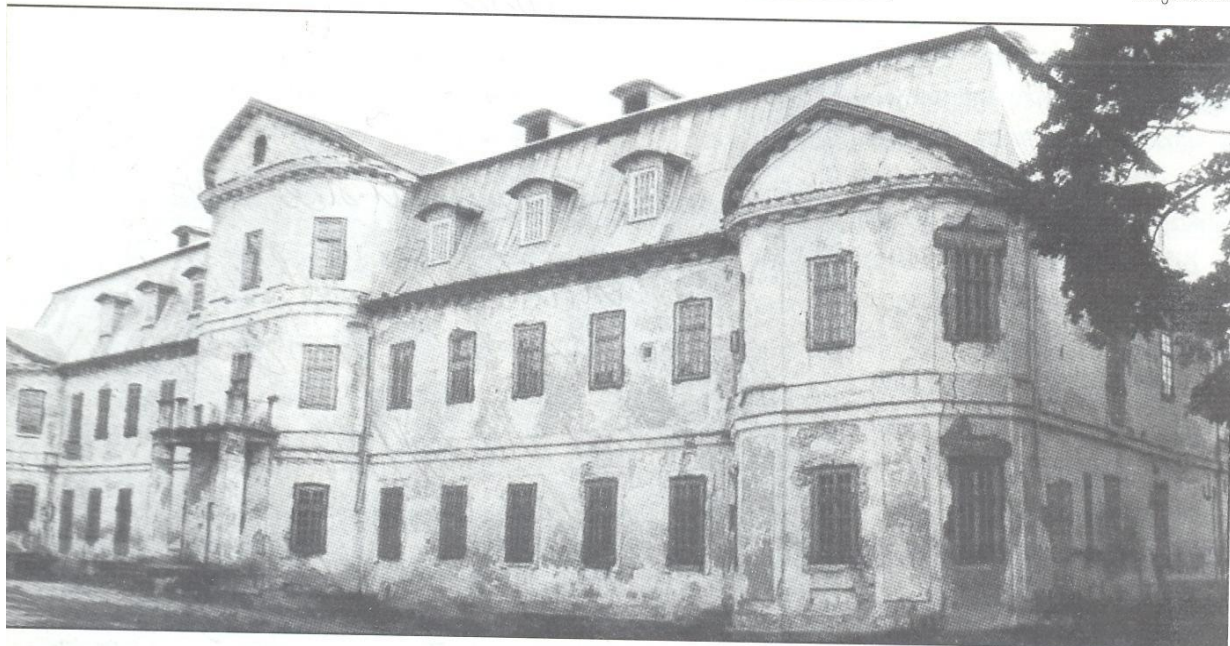

Krāslavas muižas pils.

20. gs. sākuma foto

Krāslavas muižas pils.

70. gadu foto

apvienojums ar sakšu baroka tipa būvapjomu. Par zināmām līdzībām liecina arī salīdzinājums ar Ukrainas, Austrijas un Vācijas pilīm. Piemēram, diadēmas formas frontons redzams arī Hubertusburgas (Vācijā) pils fasādē (1735., arh. J. K. Knefels), Volkoviskas (Baltkrievijā) kungu mājas fasādē (19. gs. sāk.), kā arī vairākām baznīcām Ukrainā.

Krāslavas pils ārskatu un iekšskatu šodien nav viegli iepazīt. To, tāpat kā daudzas citas ēkas, saudzēja karš, bet izpostīja ieilgušo pēckara gadu bezatbildība. 1970. gadu vidū pils tika pamesta, skola pārgāja uz jaunuzcelto namu. 1976. gadā pils tika uzmērīta, fotografēta. Tai bija jumts, stikli logos un durvis enģēs. Aizsākās arī vēsturiskā izpēte un projektēšana, lai pili iekārtotu bibliotēku un muzeju. Darbi veicās lēni, ēka pamazām sāka sabrukt, nozuda durvis, logi. 1984. gadā Rīgas Politehniskā institūta arhitektūras studenti doc. J. Vasiļjeva vadībā šeit veica savu praksi. Uzmērot ēku, tika atklāti sienu gleznojumi. Studentu darbu turpināja Rundāles pils muzeja izpētes grupas speciālisti. Tika secināts, ka rekonstrukcija jāpārtrauc, jo unikālie interjeru gleznojumi prasa pārskatīt funkcionālo sistēmu. Izpētes darbs turpinājās. Tika atklāti jauni gleznojumi, apdares elementi, nostiprināti jau esošie. Taču sienas turpināja sabrukt, mitrums, sals un bezatbildīga rīcība turpināja savu darbu. Pēc ilgstošām likstām ēkai tomēr uzlika mansarda jumtu, ielika jaunus sīkrūšu logus. Tālākie darbi, un to ir ne mazums, gaida savu darītāju. Šī mazā atkāpe bija nepieciešama, lai parādītu patieso ainu, pirms atklājam Krāslavas pils iekštelpas savā krāšņumā, cik apraksts to spēj uzburt.

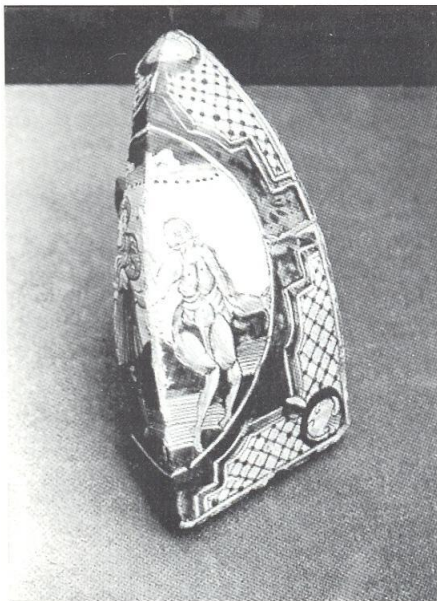
Vispirms ienācējam pili pavērās halle. Tās grīdu veidoja melnas un baltas kvadrātveida plāksnes, kārtotas šaha galdiņa rakstā. Sienas augšdaļu klāja ozolkoka paneļi, augšu rotāja majolikas trauki. Halles stūros atradās nišas. Vienā no tām (labajā pusē) bija kamīns. Tā muti sānos rotāja puskolonnas, bet augšdaļu - liels Plāteru dzimtas ģerbonis, izvietots uz vairoga, kuru tur divi bruņinieki. Ar Krāslavas īpašniekiem saradoto dzimtu ģerboņi mazākā

Krāslavas muižas
saimniecības ēka

Krāslavas muižas
parka grotas

Krāslavas muižas pils
krāsns podiņš. 18.gs.3.ceturksnis

Krāslavas muižas pils.
Fasādes detaļa

mērogā bija redzami uz kamīna dzegas un citās dekoratīvi uzsvērtās vietās. Halles sienas bija krāsotas tumšā tonī, griesti - dekoratīvi izveidoti. Virs kamīna karājās krustneša bruņucepure. Telpas sienas rotāja arī medību trofejas. Mēbeles hallē bija pārsvarā no 18. gs. Abās pusēs šai telpai anfilādē kārtojās dzīvojamās istabas. Aiz halles (dārza rizalitā) izvietojās salons (kupola zāle) ar izeju uz terasi. Salonā bija intarsēts parkets, divas lielas taisnstūrveida krāsni un divi lieli starp logiem iekārti spoguļi. Griestu gleznojumu vadošais motīvs bija heraldika. Visas mēbeles salonā reprezentēja Ludviga XVI stilu. Daļu grīdas aizsedza liels austrumu paklājs. Blakus kupola zālei atradās Zilais salons (domājams, ieejot pa kreisi). Tajā bija Ludviga XVI stilā mūrēts kamīns ar spoguļi virs tā. Šeit atradās Ludviga XV stila mēbeles. Pie sienām karājās ģimenes portreti, to skaitā E. Vigee-Lebrun gleznotais pastelis «Teofilas Plāteres portrets». Pa labi no kupola zāles atradās telpa, kuras māksliniecisks apdari daļēji konstatējuši Rundāles pils muzeja zinātnieki. Sienas apakšdaļu nosedza gaišzils paneļa gleznojums, telpā atradies arī kamīns, bet virs tā - liels, skaists gleznojums profilētā ierāmējumā. Gleznojumā attēlotas vīrieša un sievietes figūras visā augumā 18. gs. vidus tērpos, polihromā izpildījumā, gaišā kolorītā. Attēlojums profesionāli veikls, reālistisks, rokoko stilā. Pārējā sienas daļā ārpus kamīna spoguļa apmetums nav bijis. Tas liek domāt, ka tur sienu sedza viegli paneļi vai auduma tapetes. Telpas stūrī līdzās kamīnam atrastas pēdas no krāsns, kura funkcionējusi vienlaikus ar kamīnu. Sienu augšdaļu noslēgusi stuka dzega ar sīku robinājumu virkni, kas tonēta, imitējot koku. Šis 19. gs. uzslāņojums aizsedzis barokālo stuka dzegu¹⁰.

Citā pils telpā atradās senu kristāla kausu kolekcija. Tos rotāja Plāteru, Oginsku, Višņovecku dzimtu ģerboņi. Kabinētā atradās Ludviga XVI stila melnā marmora kamīns.

Ēdamzāles sienas vienā trešdaļā no grīdas bija izliktas ozolkoka vairogiem. Nišā stāvēja apaļa krāsns. Šis krāsns podiņi bija izgatavoti Krāslavā. Vidusdaļu rotāja festoni, augšdaļu - figurāls cilnis. Pie sienām bija ģimenes portreti, pārsvarā no 17. un 18. gs., vienādā formātā un ierāmējumā. Sienu dekoru papildināja Saksijas porcelāna trauku kolekcija. Ēdamzālē atradās arī smagnējie Dancigas skapji un antīks skapjveida pulkstenis.

Krāslavas pils gleznu galerijā atradās kāda glezna, kurā attēlots karalis Jans III pie Vīnes 1683. gadā. Šo gleznu Kazimirs Konstantins Plāters pasūtīja galma māksliniekam M. Bačarelli.

Krāslavas pilī atsegtos sienu gleznojumus var datēt ar 18. gs. 60., 70. gadiem, t. i., ar rokoko stila periodu. Rokaju, augu motīvu un panno joslu gleznojumos vēl jūtamas

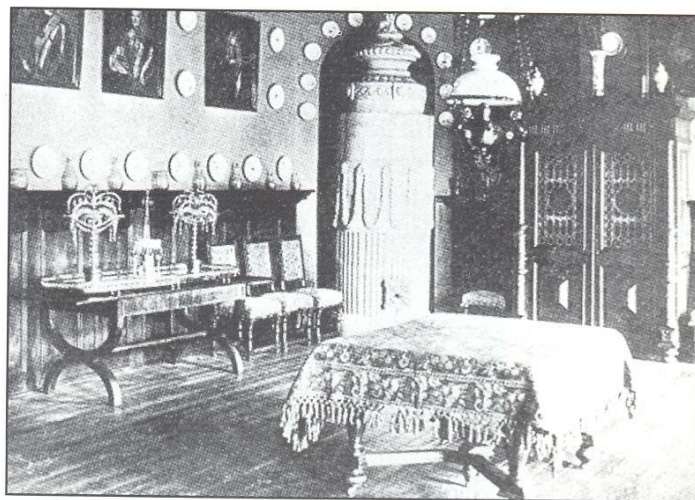
Krāslavas muižas pils

ēdamzāle

No grāmatas Aftanazy R.

Materiały do dziejów rezydencji.

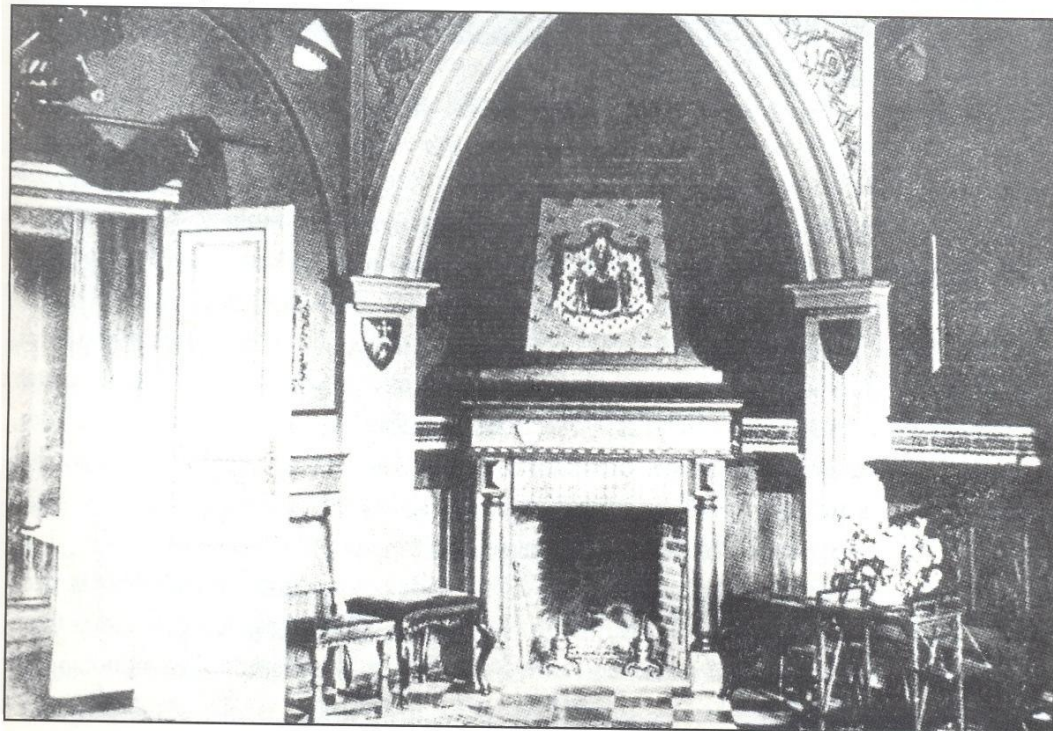
Warszawa, 1987

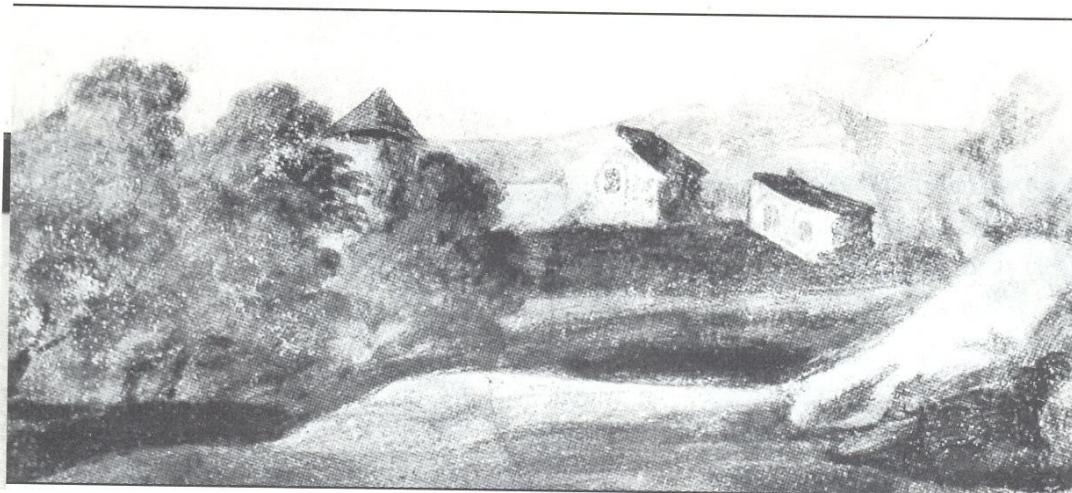

Krāslavas muižas pils halle

No grāmatas Aftanazy R.

Materiały do dziejów rezydencji. Warszawa, 1987

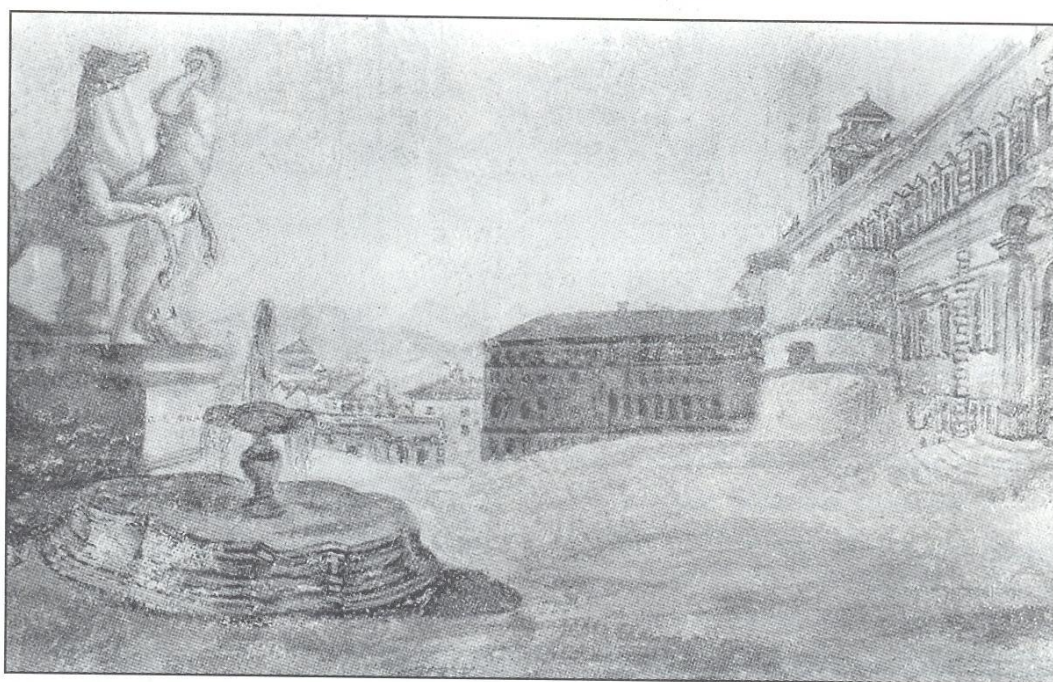

**Krāslavas
muižas pils.**

Sienu gleznojums
pirmā stāva telpās
virs durvīm.

18. gs. 3. ceturksnis.
1984. gada foto

Krāslavas muižas pils. Sienu gleznojums pirmā stāva telpās. 18. gs. 3. ceturksnis. Romas ainava ar
«Piazza del Quirinale», «Palazzo Quirinale», «Fontana dei Dioscuri». 1984. gada foto

baroka atskaņas. Visizcilākie ir panno gleznojumi ar Romas ainavām. Tajos attēlotas antīkas pilsētas drupas, priekšplānā 18. gs. tērpos ģērbti ļaudis, kuri zīmē, glezno, strādā. Uzmanību saista Romas foruma skats ar Konstantīna arku un «Monte Cavallo» ar Kvirināla pili. Šī kompozīcija atkārtoto mākslinieka Džovanni Batista Piranezi (1720-1778) ofortu ««Monte Cavallo» laukuma skats». Gleznojuma autors no savas puses priekšplānu papildinājis tikai ar cilvēku grupu un būvdetaļu elementiem. Citur Dž. B. Piranezi gravīras brīvi improvizētas. Gleznojumi izpildīti ar ievingrinātu roku, rūpīgi pārdomāta kompozīcija, sīki un precīzi izstrādātas detaļas. Tas liek domāt par pieredzējuša mākslinieka darbību¹¹. Krāslavas pils gleznojumu stilistikai analogijas var rast Polijas 18. gs. otrās puses arhitektūrā. Te jāmin Mišlevices pils telpu apdare Lāzenkos Varšavā (1778., J. B. Pleršs), Levkuvas pils telpu apdare (1788-1791), Dobžices pils gleznojumi (1800), Mazās Višas pils sienu gleznojumi (1783-1786, 1808) u. c. Itālijas pilsētu skatu izmantošana, kompozīciju aizgūstot no gravīrām, nav sveša Polijas klasicisma laika monumentāli dekoratīvajā glezniecībā¹².

Bez pils, bibliotēkas un Sv. Ludviga baznīcas Krāslavas muižas ansambli veido arī citas ievēribas cienīgas ēkas. Pils taisnstūra pagalma vienā malā atrodas saimniecības ēka, bijusī manufaktūra. Tā ir pagara vienkārša ēka ar ieeju simetrijas centrā. Fasādē izceļas zem dzegas esošā dentikulu virkne un pildrežģa konstrukcija galos. Pildrežģis rotā arī blakus esošā stajļa un kūts kompleksu, kurš izvietots netālu no parka vārtiem.

Attālāk aiz manufaktūras parkā atradies ledus pagrabs. Pils pagalma plānojumā tieši neiekļaujas t. s. Zibergu villa - savdabīga, asimetriski komponēta ēka pie Liepu dārza. Tās pirmais stāvs ir mūra, otrais koka. Mūra stāva stūrus rotā rusti, koka stāvu - dekorēti spāru un saišķu gali, «koka mežģīnes». Šī ēka ir stilistiski tuva t. s. vasarnīcu stilam.

Apskaužams ir Krāslavas muižas apkārtnē dabas skaistums. No pils otrā stāva logiem paveras gleznains skats uz Daugavu, kura met likumu, tālumā redzami Zemgales krasta varenie egļu sili, bet tepat lejā aiz mazās upītes pilsētiņa ar tirgotāju, amatnieku un plostnieku nameliem, kā arī attālāk stāvošo baznīcu. Šajā dabas vides pasakainajā krāšņumā harmoniski apvienojas dabas veidotā neskartā ainava un cilvēka darbs - mēģinājums to izkopt un rast tajā vietu sev, savam mājoklim un sadzīviskajām norisēm.

Savam laikam moderns baroka dārzs bija izkopts pie jau minētās bibliotēkas. Ēkas priekšā atradās partera tipa laukums, aiz tā - liepu dzīvžogu ieskausti bosketi abās pusēs ēkas un dārza simetrijas asij. Ar diagonāliem un šķērsceļiem tie bijuši sadalīti mazākās trīsstūra daļās. Liepu dzīvžogs ieskāvis arī mazākos celiņus. Ceļš starp parteru un bosketiem noveda pie Daugavas lielceļa, kura malā atradies laukums.

Laika gaitā šis t. s. liepu dārzs kļuva vecmodīgs, un reizē ar jaunās pils celtniecību sāka veidoties arī jauns parks (varbūt kāda vēl senāka vietā). Jaunveidojumi bija romantiskā ainavu parka tipa, kuri 18. gs. otrajā pusē strauji nāca modē. Parks senlejas krasta nogāzē tika iekārtots līdz 19. gs. vidum. No parka terasēm paveras skatu perspektīvas vairākos virzienos. No augšējās terases parka simetrijas ass virzienā līdz pat upei izveidotas kāpnes. Pa tām kāpjot, pusceļā nonākam pie grotas un skatu laukumiņa. Pa diviem pazemes gaitenīiem šeit varēja nokļūt velvētā telpā, bet no tās mazākā, kur atradās Dievmātes tēls un soli. Mākslīgās drupas sargāja akmenī cirsts lauva.

Pils pagalma centru, ap kuru grupējas saimniecības un kalpu mājas, vidū rotā tīju aplis, kuras stādītas vēlākos gados, nepadomājot, ka ienācējam pagalmā nebūs iespējams kopumā uztvert pils arhitektūru.

Parkā atrodas arī J. Karnicka piemineklis. Eversmuižas īpašnieks Jozefs Karnickis nošāvās nelaimīgas mīlestības dēļ pret Krāslavas muižnieku atvasi Jadvigu. Plāteri lika šķēršļus viņu laulībai, un abi mīlētāji nolēmuši doties nāvē vienlaicīgi. Viņš - nošaujoties, viņa - nolecot no balkona. Abu sarunātā atrašanās vieta ļāva to vienlaicīgi, vienam otru redzot, izdarīt. Jozefs nošāvās, bet Jadvigu pēdējā brīdī atturēja. Netālu no pieminekļa kalna atradās avots, no kura agrāk pa koka caurulēm ūdeni nogādāja uz pili.

Nobeigumā nedaudz par pašu Krāslavu, kuras ziedu laiki bija 18. gadsimtā. Pēc Latgales pievienošanas Krievijai Krāslava kļuva par apriņķa centru, taču 19. gs. 20. gados tās nozīme samazinājās. Lielākās varas un administratīvās iestādes pārcēlās uz Daugavpili. Krāslava palika tikai kā poļu kultūras un sabiedriskais centrs. Daudzām

Latgales šlahtiņu un aristokrātu ģimenēm no tuvienes un tālienes šeit piederēja namīpašumi. Reizi gadā tika svinēts karnevāls, un tad Krāslavā satikās gan Latgales poļu aristokrātijas zieds, gan sīkie, zemniekiem tuvie saimnieki. Bibliotēkas divstāvīgajā zālē notika Lielā balle, kura pulcināja Latgales, Kurzemes, Lietuvas un Baltkrievijas pārstāvjus. Atstājot Krāslavu, skats veras atpakaļ uz šo izcilo 18., 19. gs. arhitektūras pieminekļu grupu, kas pēc savām arhitektoniskajām un mākslinieciskajām kvalitātēm neatpaliek no radniecīgiem ansambļiem Polijā, Lietuvā un citur.

Krāslavā, Rīgas ielā 35, atrodas vēl kāds arhitektoniski nozīmīgs objekts. Tā ir Ādama Plātera pusmuiža. 1825. gada pilsētas plānā redzams, ka tās centrā bijusi dzīvojamā ēka un vairākas saimniecības ēkas. No tām saglabājusies tikai dzīvojamā, kura celta 19. gs. sākumā. Tā ir mūra, ar daļēji nošļautiem jumta galiem un izteiksmīgu fasāžu dekoru. Ēkas stūrus un centrālo daļu rotā rusti, vidējo logailu - slēgakmens, dzegu izteiksmīgs profilējums. Ēka atrodas pakalnā, un no pagalma krasā reljefa krituma dēļ tai izveidojies augsts cokolstāvs, kuram ir atsevišķa ieejas izbūve. Domājams, ka virs tās kādreiz atradusies terase ar noeju dārzā. Par to liecina neloģiskā niša abpus logam, kura vietā varēja būt durvis. Ēkas fasāde pret ielu ir pārbūvēta pēdējo desmit gadu laikā, taču arī šeit samanāmi sākotnējo detaļu fragmenti. Dzīvojamā ēka ir raksturīgs agrīnā klasicisma paraugs un papildina Krāslavas muižas un pilsētas centra apbūves pilsētbūvniecisko ansambli.